

www.xeniaindex.eu

ΧΕΝΙΑ: Δείκτης Συμπερίληψης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης *Προτάσεις Πολιτικής*

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

XENIA: Δείκτης Συμπερίληψης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Αριθμός Συμφωνητικού: 612126-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Erasmus+ KA3

Βασική Δράση: Κοινωνική ενσωμάτωση μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.

Δράση : Κοινωνική ενσωμάτωση και κοινές αξίες: η Συνεισφορά στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δε συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ακρώνυμο έργου	XENIA
Τίτλος Έργου	XENIA: Δείκτης Συμπερίληψης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Πακέτο εργασίας	ΠΕ3
Τίτλος Παραδοτέου	Προτάσεις Πολιτικής
Επίπεδο Διάχυσης	Δημόσια
Έκδοση	2.0
Ημερομηνία Παράδοσης	Ιανουάριος 2023
Περίληψη	<p>Οι <i>Προτάσεις Πολιτικής XENIA</i> ενοποιούν όλες τις γνώσεις που έχουν παραχθεί από την εφαρμογή των εργαλείων του έργου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, επωφελούνται από την εμπειρία των εταίρων του συγχρηματοδοτούμενου από το Erasmus+, τριετούς, ευρωπαϊκού έργου <i>XENIA: Δείκτης Συμπερίληψης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης</i>, που αποκτήθηκε από την ανάπτυξη και τις διαδικασίες αξιολόγησης του <i>Δείκτη Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA</i>. Στόχος είναι η δημιουργία ενός καταλόγου προτάσεων πολιτικής οι οποίες θα ενισχύσουν κάθε ευρωπαϊκό, ή οποιοδήποτε άλλο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στο να αναβαθμίσει το επίπεδο της συμπερίληψης στη βάση κοινωνικού-βιολογικού φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Συγκεκριμένα, οι <i>Προτάσεις Πολιτικής XENIA</i> στοχεύουν στην παροχή πολύτιμων πληροφοριών και δεδομένων στους υπεύθυνους/ στις υπεύθυνες χάραξης πολιτικής ενημερώνοντας, και ει δυνατόν ενισχύοντας, το σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικότερων πολιτικών για την προώθηση της συμπερίληψης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι <i>Προτάσεις Πολιτικής XENIA</i> σε συνδυασμό με τον αντίστοιχο <i>Δείκτη</i>, τις <i>Καλές πρακτικές</i> και το <i>Εγχειρίδιο Κατευθυντήριων Γραμμών & Λειτουργίας</i> μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμες προσθήκες στην εργαλειοθήκη των Α.Ε.Ι. ώστε τελικά να διασφαλιστεί ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον που υποστηρίζει ενεργά τη συμμετοχή όλων στη βάση των αρχών της Ισότητας, της Διαφορετικότητας και της Συμπερίληψης (Equality, Diversity and Inclusion-EDI).</p>
Συγγραφείς	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)
	Κωνσταντίνος Μάντζος, Ελένη Γεωργακάκου, Αχιλλέας Καμέας
Αριθμός Συμφωνητικού	612126-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA3-IP1-SOC-IN

www.xeniaindex.eu

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

Το έργο XENIA	5
Ο Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA	5
Προτάσεις Πολιτικής.....	6
Οι Προτάσεις Πολιτικής XENIA	
Αποτελέσματα και διδάγματα από την πιλοτική εφαρμογή	7
Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	10
Υπεύθυνες/ Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής.	12
Συμπεράσματα.....	14

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το τριετές, ευρωπαϊκό έργο **XENIA: Δείκτης Συμπερίληψης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση**, συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Erasmus+ και έχει ως κύριο στόχο την ανάπτυξη ενός εργαλείου, του «Δείκτη Συμπερίληψης Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.)», στο εξής «Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι XENIA». Ο συγκεκριμένος Δείκτης στοχεύει με τη σειρά του στην ενίσχυση των ευρωπαϊκών Α.Ε.Ι. ως προς την αξιολόγηση των στρατηγικών ισότητας και ενσωμάτωσης που υιοθετούν εντός των πλαισίων τους αναφορικά με τον τρόπο διαχείρισης της διαφορετικότητας στη βάση του κοινωνικού και βιολογικού φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού.

Ο *Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA* αποτελείται από τρία βασικά στοιχεία: ένα Matrix αντικειμενικών δεικτών, μια έρευνα για το Προσωπικό και τους Φοιτητές & τις Φοιτήτριες με στόχο τη μέτρηση των υποκειμενικών αντιλήψεών τους, και το «Δείκτη XENIA», δηλαδή ένα διανυσματικό δείκτη που επιτρέπει τη σύνοψη των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και που έχει αναπτυχθεί και δοκιμαστεί από τους εταίρους του έργου καταλήγοντας σε μια σειρά αποτελεσμάτων, τεχνογνωσίας και αντίστοιχων Παραδοτέων, όπως το παρόν.

Κατά τη διάρκεια της πιλοτικής εφαρμογής του, ο *Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι XENIA* παρήγαγε πληθώρα γνώσεων και δεδομένων σχετικά με την πραγματική δυναμική της κοινωνικής συμπερίληψης σε ευρωπαϊκά Α.Ε.Ι. στη βάση του κοινωνικού-βιολογικού φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού. Όλα τα αποτελέσματα συλλέχθηκαν και με βάση αυτά διαμορφώθηκαν οι *Προτάσεις Πολιτικής XENIA*, προκειμένου να ενημερώσουν τους υπεύθυνους/ τις υπεύθυνες χάραξης πολιτικής σε όλα τα θεσμικά, εθνικά και ευρωπαϊκά, επίπεδα με στόχο να ενισχυθεί τελικά με μια ολιστική προσέγγιση η συμπερίληψη στα Α.Ε.Ι. για τις γυναίκες και τα άτομα της ΛΟΑΤ+

κοινότητας. Page 4

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

Εισαγωγή

Το έργο XENIA

Το τριετές, ευρωπαϊκό έργο **XENIA: Δείκτης Συμπερίληψης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση**, συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Erasmus+ και έχει ως κύριο στόχο την ανάπτυξη ενός εργαλείου, του «Δείκτη Συμπερίληψης Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) XENIA». Ο συγκεκριμένος Δείκτης στοχεύει με τη σειρά του στην ενίσχυση των ευρωπαϊκών Α.Ε.Ι. ως προς την αξιολόγηση των στρατηγικών ισότητας και ενσωμάτωσης που υιοθετούν εντός των πλαισίων τους αναφορικά με τον τρόπο διαχείρισης της διαφορετικότητας στη βάση του κοινωνικού και βιολογικού φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού.

Ο Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA

Ο Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA έχει αναπτυχθεί με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν από μια προκαταρκτική φάση έρευνας, η οποία διεξήχθη από τους εταίρους του έργου κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του Πακέτου Εργασίας 1 (ΠΕ1) και οδήγησε στον προσδιορισμό συγκεκριμένων **Θεματικών περιοχών** και **Δεικτών** για την αποτελεσματική μέτρηση της συμπερίληψης στα πλαίσια της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA αποτελείται από **τρία βασικά στοιχεία/ εργαλεία:**

- 1. Matrix**, το οποίο αποτελείται από μια σειρά **αντικειμενικών δεικτών** που αξιολογούν τη συμπερίληψη ενός Α.Ε.Ι.,
- 2. Έρευνα για τους φοιτητές/ τις φοιτήτριες και το προσωπικό των Α.Ε.Ι.** για τη μέτρηση των **υποκειμενικών αντιλήψεων** για τη συμπερίληψη του Ιδρύματος, και
- 3. Δείκτης XENIA**, δηλαδή ένας **διανυσματικός δείκτης** που επιτρέπει τη σύνοψη των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και την καταγραφή-ερμηνεία μεταβολών που ενδέχεται να παρατηρηθεί σε συγκεκριμένες τιμές κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

Προτάσεις Πολιτικής

Οι Προτάσεις Πολιτικής αναπτύχθηκαν με βάση τα πιλοτικά αποτελέσματα εφαρμογής του Δείκτη Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA και τα ευρήματα από πέντε ευρωπαϊκά Α.Ε.Ι.. Στόχος είναι να ενημερώσουν τους υπεύθυνους/ τις υπεύθυνες χάραξης πολιτικής σε όλα τα θεσμικά, εθνικά και ευρωπαϊκά, επίπεδα με στόχο να ενισχυθεί τελικά με μια ολιστική προσέγγιση η συμπερίληψη στα Α.Ε.Ι. για τις γυναίκες και τα άτομα της ΛΟΑΤ+ κοινότητας.

Το παρόν παραδοτέο θα διαδοθεί στο ευρύτερο δυνατό κοινό Α.Ε.Ι, φορέων, δυνητικών χρηστών/ χρηστριών και γενικότερα ενδιαφερομένων μέσω όλων των μέσων διάδοσης και προβολής που διαθέτει η κοινοπραξία του έργου. Στόχος είναι να προσεγγιστούν οργανισμοί και πρόσωπα που ασχολούνται με τη χάραξη πολιτικής, είναι υπεύθυνοι/ υπεύθυνες χάραξης πολιτικής ή είναι σε θέση να επηρεάσουν τη χάραξη πολιτικής τόσο εντός των Α.Ε.Ι., όσο και σε επίσημες θέσεις σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η στρατηγική αναβάθμισης θα στηριχθεί στην κινητοποίηση επίσημων και ανεπίσημων δικτύων, σε συνδυασμό με την κινητοποίηση των συνδεδεμένων εταίρων του έργου. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εταίροι σκοπεύουν να παρουσιάσουν το XENIA σε φορείς χάραξης πολιτικής ως εργαλείο για την προώθηση πολιτικών και τελικά την προώθηση των αρχών Ισότητας, Διαφορετικότητας κι Ένταξης (Equality, Diversity and Inclusion-EDI) στη βάση του κοινωνικού φύλου και του σεξουαλικού προσανατολισμού εντός των Α.Ε.Ι..

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Οι Προτάσεις Πολιτικής XENIA

Αποτελέσματα και διδάγματα από την πιλοτική εφαρμογή

Με βάση τα κύρια ευρήματα από την υλοποίηση του έργου XENIA, παρατηρήθηκαν τάσεις και δυναμικές σχετικά με τη συμπερίληψη των κοινωνικών φύλων και των ατόμων της κοινότητας ΛΟΑΤ+ στο περιβάλλον των Α.Ε.Ι.. Ως αποτέλεσμα το έργο XENIA ανέπτυξε σημεία που αφορούν στη **διαμόρφωση πολιτικής με στόχο την υποστήριξη Α.Ε.Ι. χωρίς αποκλεισμούς**.

Συγκεκριμένα, ο συνδυασμός των δύο εργαλείων Xenia, του Matrix και της Έρευνας, και η χρήση αυτών σε πέντε διαφορετικά, ευρωπαϊκά Α.Ε.Ι., ανέδειξε αξιοσημείωτα ευρήματα.

1. Ετοιμότητα των Α.Ε.Ι.. Φαίνεται να υπάρχει μία κοινή αντίληψη σε όλα τα Ιδρύματα που συμμετείχαν, ότι η συμπερίληψη στη βάση κοινωνικού-βιολογικού φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού αποτελεί προτεραιότητα που πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των προγραμμάτων των Α.Ε.Ι..

2. Ετοιμότητα των Α.Ε.Ι.. Τα Α.Ε.Ι. που συμμετείχαν έχουν υποδείξει επιτεύγματα για την προώθηση μελετημένων και διαρκών παρεμβάσεων με στόχο την αμφισβήτηση των θεσμικών διακρίσεων λόγω κοινωνικού-βιολογικού φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Ωστόσο, με βάση τις πληροφορίες που προσφέρει το Matrix Xenia, υπογραμμίζεται επίσης ότι υπάρχει ακόμη δρόμος για περισσότερες δράσεις καθώς και για την προβολή όσων ήδη έχουν λάβει χώρα, επικοινωνώντας τα με σαφήνεια στην ποικιλόμορφη ομάδα των φοιτητών/ φοιτητριών και του προσωπικού (Διδακτικό προσωπικό, διοικητικοί υπάλληλοι κ.τ.λ.) κάθε Ιδρύματος.

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

3. Αποσύνδεση μεταξύ πολιτικών/ προγραμμάτων συμπερίληψης και αντίληψης. Εντοπίστηκε μια αποσύνδεση μεταξύ των δηλωμένων ως υπαρχουσών πολιτικών/προγραμμάτων συμπερίληψης των ΑΕΙ και της αντίληψης των ενδιαφερομένων σχετικά με αυτές. Η αποσύνδεση αυτή αποδεικνύεται από μια σειρά ασύμφωνων ευρημάτων μεταξύ της βαθμολόγησης του Matrix (αντικειμενικοί δείκτες) και του τρόπου με τον οποίο αυτά γίνονται κατανοητά από την κοινότητα των Α.Ε.Ι. (Έρευνα Xenia). Συνάγεται το συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ των δύο ώστε να προωθηθούν οι αρχές EDI εντός των Α.Ε.Ι.. Πρέπει να εξασφαλιστεί στενότερη ευθυγράμμιση μεταξύ των αντικειμενικών μέτρων που θέτει σε εφαρμογή το Α.Ε.Ι και του τρόπου με τον οποίο αυτά γίνονται αντιληπτά σε πραγματικό χρόνο από την εκπαιδευτική κοινότητα.

4. Ανάγκη να συνεχιστεί η ακρόαση των φωνών των ατόμων της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και όλων των φύλων, ώστε οι αρχές EDI να συνεχίσουν να έχουν χώρο, να αφορούν και να είναι υλοποιήσιμες στα Α.Ε.Ι..

5. Βασικές κινητήριες δυνάμεις για την ένταξη των κοινωνικών φύλων και των ατόμων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας.

Υπάρχει ανάγκη να προωθηθεί περαιτέρω η "γέφυρα γνώσης" που έχει δημιουργηθεί μέσω της ύπαρξης Ειδικών Επιτροπών, ατόμων και υπηρεσιών EDI στα Α.Ε.Ι.. Ενώ οι μηχανισμοί αυτοί ανοίγουν το δρόμο για ουσιαστικό διάλογο μεταξύ της κοινότητας και της ηγεσίας των Α.Ε.Ι., για να διασφαλιστεί ότι οι αναδυόμενες ανάγκες της στη βάση φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού εξακολουθούν να εκφράζονται και να λαμβάνονται υπόψη, με βάση τα ευρήματα της έρευνας, θα μπορούσαν να λειτουργήσουν πιο αποτελεσματικά με στόχο την αύξηση της θεσμικής γνώσης και ευαισθητοποίησης στα συγκεκριμένα θέματα.

6. Διαρκής δέσμευση των συμμετεχόντων Α.Ε.Ι. για την προώθηση μιας βασισμένης σε δεδομένα πολιτικής χωρίς αποκλεισμούς και προσανατολισμένης στην ισότητα του συνόλου της πανεπιστημιακής υποδομής.

Τα αποτελέσματα του Matrix αναδεικνύουν τη θεσμική δέσμευση των συμμετεχόντων Α.Ε.Ι. στην ιδέα μιας κοινοτικής προσέγγισης της ισότητας στη βάση κοινωνικού-βιολογικού φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Νέα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για το προσωπικό σύμφωνα με τις αρχές EDI έχουν σημειωθεί σε τρία από τα πέντε συμμετέχοντα Ιδρύματα αντικατοπτρίζοντας επίσης τη δέσμευση ορισμένων Α.Ε.Ι. να καταπολεμήσουν όλες τις μορφές εκφοβισμού, παρενόχλησης και σεξουαλικής κακοποίησης και βίας στο πλαίσιο τους. Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι οι πρωτοβουλίες και η υποδομή για την υποστήριξη της κοινότητας LGBTQI+ και της ισότητας των φύλων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το εκάστοτε Α.Ε.Ι. Έτσι, αν και υπάρχουν περιπτώσεις για παράδειγμα Α.Ε.Ι. με ειδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή/και ουδέτερες ως προς το φύλο υγειονομικές και γενικότερα εγκαταστάσεις, αυτές πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και να εφαρμοστούν στο σύνολο των Α.Ε.Ι.

7. Τέλος, παρόλο που υπάρχουν στοιχεία προόδου σχετικά με την συμπερίληψη των ατόμων της κοινότητας ΛΟΑΚΙ+ και στοχευμένων παρεμβάσεων για τα Trans* άτομα, φαίνεται ότι υπάρχει άνιση ανάπτυξη μεταξύ των δύο η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική και τις θεσμικές προτεραιότητες κάθε Α.Ε.Ι..

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Με βάση τα προαναφερθέντα αποτελέσματα τα οποία προέκυψαν από την κριτική ανάλυση του συνόλου των δεδομένων της πιλοτικής εφαρμογής του *Δείκτη Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. ΧΕΝΙΑ*, αναπτύχθηκε ένα σύνολο *Προτάσεων Πολιτικής* που απευθύνονται σε σχετικούς/ σχετικές ή/ και υπεύθυνους/ υπεύθυνες χάραξης πολιτικής στα Α.Ε.Ι..

- I. Απαιτούνται πιο αποτελεσματικές δράσεις επικοινωνίας, διάδοσης και ευαισθητοποίησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όποιες πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις έχουν ήδη αναπτυχθεί από τα Α.Ε.Ι., με στόχο την προώθηση μιας ουσιαστικής ατζέντας στη βάση των αρχών EDI σχετικά με την αντιμετώπιση των διακρίσεων με βάση το βιολογικό-κοινωνικό φύλο και τη σεξουαλικότητα, θα είναι ορατές και προσιτές-προσβάσιμες σε όλη την κοινότητα των φοιτητών/ φοιτητριών, του Διδακτικού και ευρύτερα όλου του προσωπικού του εκάστοτε Α.Ε.Ι..
- II. Αυτό θα μπορούσε να ενισχυθεί με μια εκτεταμένη προώθηση, η οποία θα οδηγήσει σε αυξημένη προβολή των πιθανά υφιστάμενων καινοτομιών Πολιτικής και εκπαιδευτικών Προγραμμάτων που σχετίζονται με θέματα φύλου και ΛΟΑΤΚΙ+, μέσω της αξιοποίησης των επίσημων ιστοσελίδων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης των Α.Ε.Ι..
- III. Ένας περαιτέρω τρόπος, περιλαμβάνει την ανάπτυξη μιας ειδικής εκστρατείας "Αλφαριθμητισμού στις αρχές EDI", η οποία μπορεί να ενισχύσει και να αυξήσει την εξοικείωση ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας σχετικά με την κατανόηση της συμπεριληπτικής γλώσσας και γενικότερα των πολιτικών και των αρχών EDI, εγκαθιδρύοντάς τες τελικά σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα.

- IV. Τα Α.Ε.Ι. πρέπει να συνεχίσουν να αναπτύσσουν πολιτική και παρεμβάσεις με βάση απτά δεδομένα ώστε να ενισχύσουν την ένταξη των ατόμων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας και να καταπολεμήσουν εμπόδια που σχετίζονται (και) με το κοινωνικό και βιολογικό φύλο. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί παίρνοντας διάφορες πρωτοβουλίες, για παράδειγμα μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης ειδικών ερευνητικών έργων για τις αρχές EDI ή/ και της συλλογής αναλυτικών δεδομένων που σχετίζονται με αυτές, πάντα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς προσωπικών δεδομένων (GDPR) ή/ και της ανάπτυξης και προώθησης εξειδικευμένων ευκαιριών κατάρτισης που να αφορούν ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα έκαστου Ιδρύματος.
- V. Ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων υποστήριξης. Για παράδειγμα, προγράμματα για την προετοιμασία της εμπειρίας ανταλλαγής και την αύξηση των επιπέδων συμμετοχής και εμπλοκής τους σε περισσότερες ευκαιρίες για φοιτητές/ φοιτήτριες της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στο πλαίσιο των ανταλλαγών Erasmus.
- VI. Σε περίπτωση που παρέχεται στέγαση στο πλαίσιο του Α.Ε.Ι., η συνεργασία με τους θεσμικούς φορείς για την επανεξέταση των υφιστάμενων επιλογών στέγασης εντός της πανεπιστημιούπολης και των πιθανών εμποδίων στέγασης για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας.

Υπεύθυνες/ Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής

Εκτός από τις πολιτικές που αναπτύσσονται και εφαρμόζονται στα Α.Ε.Ι., υπάρχουν ορισμένες προτάσεις οι οποίες μπορούν να διατυπωθούν με στόχο να επηρεάσουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τους υπεύθυνους/ τις υπεύθυνες χάραξης πολιτικής σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διακρατικό (ει δυνατόν) επίπεδο.

Αυτές αφορούν τόσο οριζόντιες δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση των πολιτικών συμπερίληψης σε όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου χώρου, όσο και στην περαιτέρω εισαγωγή σχετικών πολιτικών στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού πλαισίου, μέρος του οποίου αποτελούν τα Α.Ε.Ι.:

I. Οι πολιτικές συμπερίληψης πρέπει να υποστηριχθούν με συγκεκριμένα κονδύλια για την ανάπτυξη και την εφαρμογή τους. Επίσης, χρειάζεται ένας μηχανισμός αξιολόγησης προκειμένου να μετρηθεί όχι μόνο η ύπαρξή τους αλλά και τα τελικά αποτελέσματα στην κοινότητα των Α.Ε.Ι.. Ο Δείκτης Συμπερίληψης Α.Ε.Ι. XENIA μπορεί να χρησιμεύσει ως παράδειγμα καλής πρακτικής, καθώς συνδυάζει τα αντικειμενικά αλλά και τα υποκειμενικά δεδομένα/ πληροφορίες.

II. Ένα γενικό πλαίσιο πολιτικών συμπερίληψης που θα εξετάζει τις ανισότητες και τα δικαιώματα σε σχέση με το κοινωνικό-βιολογικό φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό θα ωφελούσε και τα Α.Ε.Ι.. Οι πολιτικές αυτές πρέπει να συνοδεύονται από τον σχεδιασμό ειδικών Σχεδίων Δράσης. Δύο σχετικά παραδείγματα είναι: η προώθηση της υποχρέωσης όλων των φορέων της δημόσιας διοίκησης να χρησιμοποιούν έντυπα χωρίς γλωσσικούς αποκλεισμούς (χρήση συμπεριληπτικής γλώσσας) και να σέβονται το δικαίωμα του ατόμου να αλλάξει την επιλογή φύλου (εάν υπάρχει) στα έντυπα αυτά, κ.λπ.

www.xeniaindex.eu

III. Οι εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω τις αρχές EDI των Α.Ε.Ι. με τα εξής μέτρα: α. θέτοντας ένα πλαίσιο EDI ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή σε όλα τα εθνικά και διεθνή (συγ-χρηματοδοτούμενα) προγράμματα, β. υποστηρίζοντας τα σχετικά Δίκτυα που ήδη υπάρχουν, και γ. ενισχύοντας περαιτέρω την ανταλλαγή γνώσεων μέσω της προώθησης δημιουργίας νέων εξειδικευμένων Επιτροπών, Δικτύων και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών.

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

Συμπεράσματα

Η οικοδόμηση ενός περιβάλλοντος/ πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς αποτελεί ευθύνη όλων των ενδιαφερομένων. Τα Α.Ε.Ι. είναι οι χώροι όπου η ανάπτυξη και η επέκταση της γνώσης, οι πολιτικές, τα προγράμματα και οι πρακτικές σχετικά με τις αρχές της Ισότητας, της Διαφορετικότητας και της Ένταξης πρέπει όχι μόνο να γίνονται σεβαστές, αλλά και να προωθούνται, να επεκτείνονται και να ενσωματώνονται περαιτέρω.

Οι υπεύθυνες/ υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής τόσο εντός όσο και εκτός των Α.Ε.Ι. θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η δημιουργία ενός σταθερού πλαισίου συμπερίληψης μπορεί να δώσει την ευκαιρία για εκπαίδευση σε όλα τα άτομα χωρίς εμπόδια προσβασιμότητας. Αυτό θα επιβεβαιώνει και θα διεύρυνε περαιτέρω το ρόλο των Α.Ε.Ι. ως ασφαλών χώρων για τη συνεχή ανάπτυξη και προαγωγή της γνώσης και της δημιουργικότητας και ως θεσμών που σέβονται και υποστηρίζουν το δικαίωμα όλων των ατόμων στην ποιοτική εκπαίδευση.

Πολιτικές, δράσεις, προγράμματα και κάθε άλλου είδους πρωτοβουλίες μπορούν να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν, αλλά αυτό που φαίνεται ως η κύρια ανάγκη είναι μια συστηματική και ολιστική προσέγγιση σε όλα τα επίπεδα, η οποία θα λαμβάνει υπόψη όλη την ήδη συσσωρευμένη σχετική γνώση, όπως το συγκεκριμένο έγγραφο και όλα τα αποτελέσματα, τις εισροές και τα παραδοτέα του έργου *XENIA: Δείκτη Συμπερίληψης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης*, προκειμένου να προωθηθεί η μετατροπή των Α.Ε.Ι. σε αυτό που πρέπει και τους αξίζει να είναι: ασφαλείς χώροι για όλες/ όλους κι όλα τα άτομα και καίρια παραδείγματα για την κοινωνία ως προς την επιτυχή εφαρμογή των αρχών της Ισότητας, της Διαφορετικότητας και της Ένταξης στο πλαίσιο τους.

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.xeniaindex.eu

Αναφορές

Αποτελέσματα πιλοτικής εφαρμογής του *Δείκτη Συμπερίληψης Α.Ε.Ι.*
XENIA.

Εγκεκριμένη πρόταση του έργου XENIA (εσωτερικό έγγραφο).

Με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο και το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζουν τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union